

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	III Liceum Ogólnokształcące im. C. K. Norwida
1.2	siedzibę jednostki
	ul. 11-go Listopada 5, 42-500 Będzin
1.3	adres jednostki
	ul. 11-go Listopada 5, 42-500 Będzin
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Szkoła umożliwia zdobywanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia liceum poprzez programowe zajęcia lekcyjne, koła zainteresowań, indywidualne nauczanie, indywidualny program lub tok nauki, pracę biblioteki szkolnej i działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki, a także wolontariatu,
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	Sprawozdanie finansowe za rok 2019
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p>Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych, wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych.</p> <p>1. Wycena wartości niematerialnych i prawnych Wartości niematerialne i prawne: - pochodzące z zakupu - wyceniane są według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, - otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – wyceniane są według wartości określonej w tej decyzji, - otrzymane na podstawie darowizny – wycenia się w cenie sprzedaży takiej samej lub podobnej wartości niematerialnej i prawnej.</p> <p>Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych Odpisy amortyzacyjne dokonywane są od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wartość materialna i prawna została wprowadzona do ewidencji. Odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się jednorazowo na koniec roku podatkowego. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nie wyższej niż 10.000,00 zł amortyzuje się dokonując jednorazowego odpisu w miesiącu wprowadzenia wartości niematerialnej i prawnej do ewidencji.</p> <p>2. Wycena środków trwałych Środki trwałe: - pochodzące z zakupu - wyceniane są według ceny zakupu,</p>

- wytworzone we własnym zakresie – wyceniane są według kosztu wytworzenia,
 - otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – wyceniane są według wartości określonej w tej decyzji,
 - otrzymane na podstawie darowizny – wyceniane są według wartości określonej w umowie, a jeśli wartość ta nie jest podana przyjmuje się do wyceny cenę sprzedaży takiego samego lub podobnego środka trwałego,
- Wartość początkową środka trwałego podwyższa się o nakłady związane z wykonaniem prac w celu jego ulepszenia, tj. zwiększenia jego wartości użytkowej.

Pozostałe środki trwałe:

- pochodzące z zakupu - wyceniane są według ceny zakupu,
- wytworzone we własnym zakresie – wyceniane są według kosztu wytworzenia,
- otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – wyceniane są według wartości określonej w tej decyzji,
- otrzymane na podstawie darowizny – wyceniane są według wartości określonej w umowie, a jeśli wartość ta nie jest podana przyjmuje się do wyceny cenę sprzedaży takiego samego lub podobnego pozostałego środka trwałego.

Pozostałe środki trwałe ujmują się w ewidencji w wartości początkowej, na którą składają się cena nabycia lub koszt wytworzenia.

Zbiory biblioteczne pochodzące z zakupu ujmują się w ewidencji według cen nabycia, natomiast otrzymane dary i ujawnione nadwyżki wycenia się komisyjnie szacując ich aktualną wartość. Rozchody wycenia się według cen ewidencyjnych.

Składniki majątkowe o wartości jednostkowej niższej od 700,00 zł podlegają ewidencji ilościowej.

Amortyzacja środków trwałych

Jednostka dokonuje odpisów amortyzacyjnych środków trwałych jednorazowo na koniec roku budżetowego, z tym że suma odpisów amortyzacyjnych dla środków trwałych wprowadzonych do ewidencji w ciągu roku ustalona jest w proporcji do okresu używania w danym roku. Rozpoczęcie amortyzacji środków trwałych następuje od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały przyjęto do używania, do końca miesiąca, w którym następuje zrównanie sumy odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową lub w którym postawiono je w stan likwidacji, zbyto lub stwierdzono ich niedobór.

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych dokonuje się stosując stawki określone w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Metodę tę stosuje się do wszystkich środków trwałych.

Metodę jednorazowego odpisu amortyzacyjnego w miesiącu wprowadzenia środka trwałego do użytkowania, przez spisanie w koszty stosuje się dla:

- książek i innych zbiorów bibliotecznych,
- środków dydaktycznych służących procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w jednostce,
- mebli i dywanów,
- pozostałych środków trwałych o wartości początkowej nieprzekraczającej 10.000,00 zł.

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych

W przypadku przeznaczenia do likwidacji, wycofania z użytkowania lub innych przyczyn powodujących trwałą utratę wartości środka trwałego jednostka dokonuje w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość.

3. Środki trwałe w budowie

Przez środki trwałe w budowie rozumie się zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego. Środki trwałe w budowie wycenia się na dzień bilansowy lub na dzień przyjęcia do używania w wartości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty ich wartości

4. Rzeczowy majątek obrotowy

Materiały są to różnego rodzaju artykuły nabyte przez jednostkę i przeznaczone do zużycia na własne potrzeby. Jednostka ewidencjonuje przychód materiałów w cenie zakupu.

Zapasy są to rzeczowe aktywa obrotowe, do których zalicza się:

- materiały nabyte w celu zużycia na potrzeby własne, do których zalicza się surowce i inne materiały podstawowe, materiały pomocnicze, opakowania, paliwa, części zamienne do maszyn i urządzeń,
 - artykuły żywnościowe zakupione w celu dożywiania uczniów w ramach stołówki.
- Zakupione materiały ujmowane są w ewidencji według rzeczywistych cen ich nabycia. Zapasy wycenia się na dzień bilansowy według cen ich nabycia, względnie zakupu.

5. Wycena środków pieniężnych

Krajowe środki pieniężne i kredyty bankowe wycenia się i wykazuje w księgach rachunkowych w wartości nominalnej. Środki pieniężne w walucie obcej wycenia się i wykazuje w księgach rachunkowych:

- na dzień ujęcia przychodu zagranicznych środków pieniężnych w księgach według kursu kupna banku, z którego usług korzysta jednostka, natomiast rozchód wycenia się według metody FIFO,
- na dzień bilansowy po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP na ten dzień.

6. Wycena należności krótkoterminowych

Należności krótkoterminowe wycenia się na dzień bilansowy w kwocie wymaganej do zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności tj. z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizacyjnego na należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości,
- kwestionowane przez dłużników,
- o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności,
- przeterminowane.

7. Wycena należności długoterminowych

Należności długoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności czyli w kwocie należności powiększonej o należne odsetki.

W jednostce należności długoterminowe obejmują:

- należności od odbiorców,
- należności z tytułu dochodów budżetowych,
- należności od budżetów,
- pozostałe należności publicznoprawne,
- należności od pracowników,
- pozostałe należności.

8. Wycena zobowiązań krótkoterminowych

Zobowiązania krótkoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, tj. łącznie z naliczonymi we własnym zakresie odsetkami od zobowiązań przeterminowanych, w przypadku braku oświadczeń wierzycieli o nienaliczaniu odsetek.

9. Wycena zobowiązań długoterminowych

Zobowiązania długoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, przy czym zobowiązania finansowe, których uregulowanie zgodnie z umową następuje w drodze wydania aktywów finansowych innych niż środki pieniężne wycenia się według wartości godziwej.

10. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Wydatki poniesione w bieżącym okresie sprawozdawczym, a przypadające na przyszłe okresy stanowią rozliczenia międzyokresowe kosztów.

Są to m.in. następujące wydatki:

- opłacona z góry prenumerata czasopism i innych publikacji,
- dostęp do elektronicznych baz danych,
- opłacone ubezpieczenia majątkowe,
- przedpłaty na poczet usług.

W bilansie rozliczenia te prezentowane są w aktywach jako krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują na dzień bilansowy wartości nominalne przychodów, których realizacja następuje w okresach przyszłych.

Są to m.in. :

- środki pieniężne, w tym w formie dotacji i subwencji na realizację działalności dydaktycznej, dopłat otrzymanych na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, jeżeli stosownie do przepisów ustawowych nie zwiększają one funduszków własnych,
 - przyjęte nieodpłatnie, w tym także w formie darowizny: środki trwałe, środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne,
 - otrzymane zaliczki, przedpłaty, zadatek, na poczet dostaw materiałów i usług.
 Nie ujmuje się w księgach rachunkowych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli ich poziom jest nieistotny. Ustala się próg istotności na poziomie 0,5% sumy bilansowej.

11. Fundusze własne i fundusze specjalne

Kapitały jednostki wyrażają źródła finansowania aktywów.

Jednostka posiada:

- kapitały (fundusze) własne odzwierciedlające wartość aktywów finansowanych przez jednostkę,
- kapitały obce, w skład których wchodzi wszelkie zobowiązania, które jednostka ma obowiązek uregulować w określonym terminie.

Kapitałem (funduszem) podstawowym w jednostce jest fundusz jednostki. Kapitał podstawowy jednostka wycenia w wartości nominalnej.

Zysk netto roku ubiegłego jednostka przeznacza na powiększenie kapitału własnego.

Strata netto za rok ubiegły może być pokryta z kapitału zapasowego lub pozostać do pokrycia w latach następnych.

Fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych tworzony jest w przypadku urzędowej aktualizacji środków trwałych. Fundusz zmniejsza się o wartość likwidowanych lub sprzedanych środków trwałych, jednocześnie zwiększa się o tę kwotę fundusz zasadniczy.

Fundusz specjalny w jednostce stanowi Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Odpis na ZFŚS tworzy się;

- dla pracowników jednostki,
- dla byłych pracowników będących emerytami lub rencistami.

5.	inne informacje
II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:	
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
1.4.	wartość gruntów użytkowanych w wieczyste
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
b)	powyżej 3 do 5 lat
c)	powyżej 5 lat
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
1.16.	inne informacje
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
2.5.	inne informacje
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

GŁÓWNA KSIĘGOWA
Centrum Usług Wspólnych
w Beżynie

.....
Agnieszka Roj

(Główny księgowy)

2020 -03- 13

.....
(rok, miesiąc, dzień)

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Beżynie

.....
Monika Morawska

(kierownik jednostki)

III Liceum Ogólnokształcące im. C. K. Norwida
ul. 11-go Listopada 5, 42-500 Będzin

Nazwa i adres jednostki budżetowej (pieczęćka)

Załącznik Nr 6 do instrukcji sporządzenia sprawozdania finansowego przez podległe jednostki organizacyjne Powiatu Będzińskiego

Tabela 1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (poz. A.I i A.II.1. bilansu)

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składowa aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8+9+10)	Wartość początkowa - stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)
			akumulacja	przychody (nabyte)	przeznieszczenie wewnątrzne*		zbycie	likwidacja	inne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego										
2.	Pozostałe wartości niematerialne i prawne										
I.	Wartości niematerialne i prawne ogółem (poz. 1+2)										
1.1	Grunt	165 588,59									
1.1.1.	Grunt stanowiące własność JST, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom										165 588,59
1.2.	Budynki, lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej	3 311 896,31									
1.3.											3 311 896,31
1.4.	Urządzenia techniczne i maszyny	13 800,00		450,00		450,00					14 250,00
1.5.	Środki transportu										
	Inne środki trwałe										
II.	Środki trwałe ogółem (od 1.1 do 1.5)	3 491 284,90		450,00		450,00					3 491 734,90

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Umożliwienie- stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie umorzenia w ciągu roku obrotowego				Ogółem zwiększenie umorzenia (14+15+16)	Zmniejszenie umorzenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zmniejszenia umorzenia (18+19+20)	Umożliwienie- stan na koniec roku obrotowego (13+17-21)	Wartość netto składników aktywów	
			aktualizacja	amortyzacja za rok obrotowy	inne zwiększenia	z tytułu zbycia		z tytułu likwidacja	inne zmniejszenia	stan na początek roku obrotowego (3-13)			stan na koniec roku obrotowego (12-22)	
0	0	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1,	Licencje i prawa autorskie dotyczące oprogramowania komputerowego													
2,	Pozostałe wartości niematerialne i prawne													
I.	Wartości niematerialne i prawne ogółem (poz. 1+2)													
1.1	Grunt													
1.1.1.	Grunt stanowiące własność JST, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom											165 588,59	165 588,59	
1.2.	Budynki, lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 260 702,56		83 592,70		83 592,70								
1.3.	Urządzenia techniczne i maszyny			1 417,50		1 417,50								
1.4.	Środki transportu											1 417,50	12 832,50	
1.5.	Inne środki trwałe													
II.	Środki trwałe ogółem (od 1.1 do 1.5)	1 260 702,56		85 010,20		85 010,20						1 345 712,76	2 230 582,34	
													2 146 022,14	

Zwiększenie wartości początkowej – ujmowane w kolumnie 4 tabeli – dotyczy aktualizacji wartości w trybie art. 31 ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości. Jako przychód – w kolumnie 5 tabeli – traktowany jest zakup, aport, nieodpłatne otrzymanie (w tym w drodze darowizny) oraz przyjęcie do leasing finansowy aktywów trwałych. Jako przenieszenie – ujmowane w kolumnie 6 tabeli – uznawane jest np. przyjęcie środków trwałych z budowy lub przyrost ich wartości w wyniku ulepszenia. Wykazywane tu są również przeniesienia związane z przekwalifikowaniem aktywów trwałych do innych grup rodzajowych.

Należy podkreślić, że składniki aktywów trwałych powinny być prezentowane w kolumnie 2 tabeli w układzie analogicznym jak w bilansie. tj. dającym możliwość ich porównania z danymi ujętymi w bilansie.

GŁÓWNA KSIĘGOWA
Centrum Usług Wspólnych
w Będzinie
Agnieszka Roj

2020-03-13

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Będzinie
Monika Mysławska

III Liceum Ogólnokształcące im. C. K. Norwida
ul. 11-go Listopada 5, 42-500 Będzin

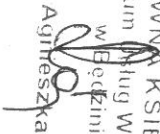
Nazwa i adres jednostki budżetowej
(pieczęćka)

Załącznik Nr 6 do instrukcji sporządzania sprawozdania
finansowego przez podległe jednostki organizacyjne Powiatu Będzińskiego

Tabela 1.15 Wypłacone świadczenia pracownicy

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia wraz ze składkami	1 024 453,19
2.	Nagrody jubileuszowe	14 191,20
3.	Odprawy emerytalne i rentowe	13 680,00
4.	Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	76 143,00
5.	Inne świadczenia pracownicze	1 646,97
	Ogółem	1 130 114,36

*wydatki poniesione w związku z zagwarantowaniem pracownikom ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy tj. zapewnienie odzieży i obuwia roboczego (względnie wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego za nie); fakultatywnego wykupienia pracowniczych pakietów medycznych, sfinansowania obowiązkowych badań profilaktycznych i okularów korekcyjnych; zapewnienie napojów i posiłków regeneracyjnych.

GŁÓWNA KSIĘGOWA
Centrum Usług Wspólnych
w Będzinie

Agnieszka Roj

2020-03-13

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
w Będzinie

Monika M. Pawłowska